

STANOVISKO VLÁDY

**k návrhu poslanců Markéty Pekarové Adamové, Miroslava Kalouska,
Dominika Feriho, Heleny Langšádlové, Karla Schwarzenberga, Františka Váchy
a Vlastimila Válka na vydání zákona, kterým se mění zákon č. 183/2006 Sb., o územním
plánování a stavebním řádu (stavební zákon), ve znění pozdějších předpisů
(sněmovní tisk č. 383)**

Vláda na své schůzi dne 27. února 2019 projednala a posoudila návrh zákona, kterým se mění zákon č. 183/2006 Sb., o územním plánování a stavebním řádu (stavební zákon), ve znění pozdějších předpisů, a zaujala k tomuto návrhu **nesouhlasné stanovisko**, a to zejména z těchto důvodů:

1. V programovém prohlášení se vláda zavázala zjednodušit a zkrátit proces přípravy staveb a k naplnění tohoto závazku vyvíjí soustavnou činnost. Vláda v této souvislosti upomíná, že jako naplnění tohoto závazku již byl Ministerstvem dopravy zpracován a vládě bude předložen návrh zákona, kterým se mění zákon č. 416/2009 Sb., o urychlení výstavby dopravní, vodní a energetické infrastruktury a infrastruktury elektronických komunikací, ve znění pozdějších předpisů, a další související zákony, a Ministerstvo pro místní rozvoj pak připravuje věcný záměr nového stavebního zákona, na jehož základě by mělo dojít k potřebné celkové rekodifikaci veřejného stavebního práva. Předložený návrh zákona ve svých důsledcích se shora vytčenými záměry vlády koliduje.
2. K navrhovanému výslovnému založení povinnosti orgánů územního plánování a stavebních úřadů vyžádat si neprodleně po zahájení řízení závazná stanoviska dotčených orgánů, ledaže je žadatel ke své žádosti doložil, vláda upozorňuje, že již stávající obecná úprava správního řízení stanoví, že podklady pro vydání rozhodnutí opatřuje správní orgán, který je podle obecných zásad činnosti správních orgánů povinen vyřizovat věci bez zbytečných průtahů. Vláda dále uvádí, že návrh při formulaci dané povinnosti vazbou na řízení o žádosti dostatečně nezohledňuje různorodou povahu postupů upravených stavebním zákonem. Dále vláda upozorňuje, že pokud by žadatelé důsledně využívali možnosti nepřikládat závazná stanoviska dotčených orgánů

k žádosti, vzrostla by významně administrativní zátěž spojená s koordinací postupů vykonavatelů veřejné správy na všech dotčených úsecích veřejné správy, která by v neposlední řadě zatížila i samotné žadatele. Překladateli sledovaný cíl zrychlení a zefektivnění povolovacích procesů záměrů v území by tak nebyl naplněn.

3. K navrhovanému založení fikce vydání souhlasného závazného stanoviska bez podmínek (nevydá-li dotčený orgán závazné stanovisko v zákonem stanovené lhůtě a není-li tato stanovena jinak, tak ve lhůtě 30 dnů) vláda uvádí, že návrh nebere v potaz okolnosti, které v jednotlivých případech mohou činit vydání závazného stanoviska ve lhůtě 30 dnů krajně obtížným, pokud ne nemožným. Zejména pak případy posuzování věcí mimořádně složitých, situace, kdy je třeba doplnit podklady pro vydání rozhodnutí, nebo situace, kdy je nezbytné provést rozsáhlé dokazování ke zjištění stavu věci. Návrh rovněž nijak neřeší otázku, jak se dotčené osoby dozví o tom, že v konkrétním případě bylo vydáno souhlasné závazné stanovisko fikcí. Vláda k tomu dále upozorňuje, že v aplikační praxi lze předpokládat, že povolovací akty, k jejichž vydání byla doložena fikcí založená souhlasná závazná stanoviska, budou rušeny v řízení o opravných prostředcích nebo v rámci soudního přezkumu. Překladateli sledovaný cíl zrychlení a zefektivnění povolovacích procesů záměrů v území by tak nebyl naplněn.
4. Vláda upozorňuje, že zavedením možnosti vydání závazného stanoviska dotčeného orgánu s užitím navrhované fikce by mohly být dotčeny závazky České republiky vyplývající z jejího členství v Evropské unii zajistit v rámci příslušných povolovacích postupů náležitě odborné posouzení určitých specifických otázek podle směrnice Evropského parlamentu a Rady 2011/92/EU ze dne 13. prosince 2011 o posuzování vlivů některých veřejných a soukromých záměrů na životní prostředí a směrnice Rady 92/43/EHS ze dne 21. května 1992 o ochraně přírodních stanovišť, volně žijících živočichů a planě rostoucích rostlin.
5. K navrhovanému zrušení institutu závazného stanoviska orgánu územního plánování podle § 96b stavebního zákona vláda připomíná, že tento institut byl do stavebního zákona včleněn zákonem č. 225/2017 Sb., který nabyl účinnosti dne 1. ledna 2018, a byl změněn zákonem č. 169/2018 Sb. s účinností od 1. září 2018. Koncepční změnu právního předpisu v tak krátké době po nabytí účinnosti, dříve než se správní praxe na novou úpravu plně adaptuje a bez řádného vyhodnocení dopadů navrhovaných změn na adresáty veřejné správy a na soustavu vykonavatelů veřejné správy považuje vláda za postup odporující jak zásadě právní jistoty, tak zásadě dobré správy.

6. Navrhovaným založením příslušnosti obecných stavebních úřadů posuzovat v jimi vedených řízeních přípustnost stavebního záměru z hlediska jeho souladu s politikou územního rozvoje a územně plánovací dokumentací a z hlediska uplatňování cílů a úkolů územního plánování a založením příslušnosti obecných stavebních úřadů k vydávání závazných stanovisek dotčeného orgánu dokládáných do řízení vedených speciálními a jinými stavebními úřady, případně dokládání souhlasů či vyjádření, by došlo k oslabení koordinační role úřadů územního plánování, a tím i k ohrožení naplňování cílů a úkolů územního plánování. Vláda upozorňuje, že orgány územního plánování by nadále měly postavení dotčeného orgánu v územním řízení nebo v řízení podle zvláštního předpisu, v němž se rozhoduje o změnách v území, což by ve svém důsledku vedlo k duplicitnímu posuzování otázek souladu záměru s cíli a úkoly územního plánování, čímž by byl dotčen požadavek na efektivitu procesního postupu správních orgánů.
7. Vláda se neztotožňuje se závěrem předkladatelů uvedeným v obecné části důvodové zprávy, že navrhovaná právní úprava nemá negativní dopad na státní rozpočet, ani na ostatní veřejné rozpočty obcí a krajů, neboť by vznikla potřeba zajistit financování výkonu agendy nově ukládané obecným stavebním úřadům. Navrhovanou změnou právní úpravy by byla ohrožena účelnost výdajů vynaložených v souvislosti s adaptací úřadů územního plánování i stavebních úřadů na požadavky platné a účinné právní úpravy stavebního zákona.
8. Vláda se dále nemůže ztotožnit ani s obecným závěrem předkladatelů uvedeným v obecné části důvodové zprávy, že navrhovaná úprava nepřináší žádná korupční rizika. Vláda má za to, že dopad navrhovaného zavedení fikce vydání souhlasného nepodmíněného závazného stanoviska dotčeného orgánu v obecné lhůtě 30 dnů, pokud by zvláštní právní předpis nestanovil lhůtu jinou, by měl být řádně vyhodnocen i z tohoto hlediska.
9. Z legislativně technického hlediska vláda upozorňuje, že v návrhu nejsou vhodně formulovány vnitřní odkazy na ustanovení § 4 odst. 1. Návrh užívá terminologické spojení „záměr územního plánování“, kterým bylo ve stavebním zákoně (s výjimkou ustanovení § 169 odst. 1) nahrazeno spojením „cíl územního plánování“. Navrhované přechodné ustanovení spojuje určení, zda bude správní řízení dokončeno podle dosavadních právních předpisů, s okamžikem vydání závazného stanoviska orgánu územního plánování podle § 96b stavebního zákona, v platném znění. Neřeší však postup pro případy užití nové navrhovaného § 4 odst. 9 zákona ve vztahu ke stávající právní úpravě. Absence intertemporálních pravidel pro tyto případy by v praxi založila zásadní aplikační potíže. Vláda rovněž upozorňuje na to, že navrhovaná

patnáctidenní legisvakanční lhůta je vzhledem k rozsáhlým dopadům návrhu nepřiměřeně krátká.